

Reg.Nr
Ingekomen

2016100238
29-1-2016

Locatiecode 2RA1130, Postbus 50, 6920 AB Duiven

Autoriteit Consument & Markt

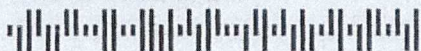
Directie Energie

De heer drs F. Koel

Mevrouw mr J. Eijkens

Postbus 16326

2500 BH DEN HAAG

Bezoekadres

Groningensingel 1

6835 EA Arnhem

Postadres

Locatiecode 2RA1130

Postbus 50

6920 AB Duiven

Telefoon 088 542 6444

info@liander.nl

www.liander.nl

Contactpersoon

mr. S.A.D. Vuyk

Telefoon 0652504587

sander.vuyk@alliander.com

Datum

28 januari 2016

Ons kenmerk

JZ/SV/2016.001

Uw kenmerk

ACM/DE/2015/207640

Betreft

Zienswijze Liander inzake 15.0286 en 15.0287

Geachte heer,

1. Met dit bericht informeer ik u namens Liander N.V. ("**Liander**") over de zienswijze van Liander op het verzoek van Stichting ZZG Groep te Groesbeek ("**ZZG Groep**") d.d. 8 april 2015 om een ontheffing van de aanwijzing van een netbeheerder op grond van artikel 15 Elektriciteitswet. Dit dossier is bij u bekend onder zaaknummer 15.0286. Een verzoek tot ontheffing van de aanwijzing van een netbeheerder op grond van artikel 2a Gaswet is bij u bekend onder zaaknummer 15.0287.
2. Deze zienswijze is gericht op de door ACM gepubliceerde ontwerpbesluiten (hierna: '**de besluiten**') die aan Liander – aangemerkt als belanghebbende – zijn gezonden op 16 december 2015 met de bovengenoemde dossiernummers met betrekking tot het elektriciteitsnet respectievelijk het gasnet in eigendom van en gelegen op het terrein van ZZG Groep.
3. Liander wil bevorderen dat ACM op grond van de voorliggende omstandigheden ingaat op het verzoek van ZZG Groep en de ontheffing verleent aan ZZG Groep.

Het uitgangspunt voor Liander: een ontheffing voorkomt ondoelmatige maatschappelijke kosten

4. Liander heeft kennis genomen van het verzoek van ZZG Groep om voor het elektriciteitsnet en gasnet (hierna samengevat als '**de netten**') een ontheffing te ontvangen voor het aanwijzen van een netbeheerder. De netten op het terrein waarop ZZG Groep te Groesbeek is gevestigd, bekend als "Dekkerswald" betreft reeds lang aanwezige infrastructuur. Het verzoek van ZZG Groep betreft derhalve niet een aanvraag voor nog niet aanwezige, nieuw aan te leggen netten. Er kan daarom worden gesproken van een toestand waarin ZZG Groep uitsluitend door de ontwikkelingen in de

Europese en Nederlandse regelgeving gebracht wordt, zonder dat daarvoor een technische noodzaak aan de orde is.

5. Uit de documenten die ten grondslag liggen aan de verzoeken blijkt dat het aanvragen van de ontheffing gedreven wordt door een verplichting die de Belastingdienst aan ZZG Groep zou opleggen. Hoewel hierover Liander onvoldoende uit het dossier is gebleken wordt vermoed dat een beoordeling van heffing en afdracht van Energiebelasting hiervoor de oorzaak is.
6. De infrastructuur op Dekkerswald van ZZG Groep, die door gewijzigde regelgeving thans als 'net(-ten)'¹ moeten worden aangemerkt, is in het verleden aangelegd met de nog steeds aanwezig zijnde aansluiting op het net van (thans) Liander. In de visie van Liander is het zo dat deze infrastructuur niet is aangelegd met de bedoeling als netten te fungeren. Deze infrastructuur is aangelegd als installatie te fungeren voor onder meer de diverse bouwwerken/paviljoens op het terrein Dekkerswald die in de loop der jaren andere bestemmingen hebben gekregen.
7. De bestaande infrastructuur is daarmee niet aangelegd op een manier dat deze conform de normen - die voor netbeheerders gelden - kan worden overgenomen door een netbeheerder. Het is ACM bekend dat de normen op het gebied van netten andere zijn dan voor installaties.
8. Bij de normen waaraan Liander in het voorgaande refereert dient niet alleen aan de zuivere technische normen – in de zin van de net-ontwerpen - te worden gedacht. Daarbij dienen ook de veiligheidsnormen te worden meegenomen, economische doelmatigheidsnormen en bedrijfsvoeringsnormen. Om een voorbeeld te noemen: Het is een door Liander – bij vergelijkbare netten in andere dossiers - geconstateerd feit dat de infrastructuur op terreinen zoals Dekkerswald bestaat uit materialen, componenten, die door Liander niet worden gebruikt en waarvan de specificaties Liander onbekend zijn. Dat betekent dat na een (gedwongen) overname niet alleen – voor deze infrastructuur – aanvullende voorraden moeten worden aangehouden (met materialen die elders niet zijn te gebruiken). Het betekent ook dat er andere gebruiksvoorschriften, andere gereedschappen en aanvullende scholing voor de storings- en onderhoudsmonteurs nodig is.
9. Wanneer Liander de ondoelmatige bedrijfsvoering en inrichting om de onderhoudswerkzaamheden te kunnen verrichten zou willen wegnemen, dan betekent de (gedwongen) overname van de netten, na de (gedwongen) aanwijzing tot netbeheerder door ZZG Groep c.q. na interventie van de Minister van Economische Zaken, dat Liander de bestaande infrastructuur geheel moet afschrijven en in ieder geval op uiterst korte termijn na de overdracht van de eigendom zou moeten vervangen. Hiermee zijn aanzienlijke kosten gemoeid. In het bijzonder omdat deze dossiers geen incidenteel karakter kennen.

---

¹ In de definities van de E-wet en gaswet

10. De hamvraag is nog steeds of de wetgever met de voorliggende regelgeving heeft voorzien en/of heeft bepaald op welke wijze de genoemde kosten moeten worden verrekend en door wie deze moeten worden gedragen. Liander meent dat het niet past deze kosten via de netbeheerder af te wentelen op de afnemers. Het uitgangspunt van de Europese regelgeving en de Nederlandse wet is immers dat kosten die veroorzaakt worden door economische beslissingen van een enkele partij of die het gevolg zijn van omstandigheden veroorzaakt door deze partij, op basis van het kostenveroorzakingsbeginsel moeten worden neergelegd bij de veroorzaker van die kosten. Het afwijken van dit ijkpunt zou immers betekenen dat omstandigheden waar de netbeheerder geen invloed op kan uitoefenen leiden tot het socialiseren van vervangingskosten van infrastructuur en of diepte-investeringen die worden opgedrongen door een enkele belanghebbende: een partij die van een bestaand particulier geëxploiteerd net af moet.

Het gevolg is dat de maatschappij wordt belast met kosten die in beginsel niet noodzakelijk zijn, doch die uitsluitend ten gevolge van een verplichting een netbeheerder aan te wijzen en een overdracht van eigendom en verantwoordelijkheden moeten worden gemaakt. Een aanwijzing en overdracht van eigendom die in beginsel niet door de eigenaar/exploitant van een (particulier) net niet gewenst wordt. Evenmin als dat in de meeste gevallen gewenst wordt door de aangeslotenen op dat particuliere net.

Wanneer de omstandigheden zodanig zijn dat een eigenaar/exploitant van een particulier net juist wel op een aanwijzing/overdracht aanstuurt, dan is daarvoor uitsluitend een economische reden: winstbejag/speculatieve verkoop en/of het voorkomen van op dat moment of in de nabije toekomst noodzakelijke kostbare of omvangrijke onderhouds- en/of vervangingswerkzaamheden, op het einde van de technische levenscyclus van de bestaande infrastructuur. Liander heeft hier in beperkte mate reeds mee te maken gehad.

11. Het voorgaande betekent dat de bestaande afnemers van Liander – maar ten gevolge van de systematiek van de tariefregulering voor de gezamenlijke netbeheerders in Nederland ook de afnemers van andere netbeheerders - er belang bij hebben dat Liander zich er voor inspant dat er door een afwijzing van een ontheffing tot aanwijzing van een netbeheerder voor een reeds bestaand net geen ondoelmatige kosten worden opgedrongen aan Liander.
12. ACM heeft Liander in deze dossiers op voorhand als belanghebbende aangemerkt. Dat is op grond van het bovenstaande een juiste vaststelling. Maar meer in het bijzonder zijn alle reeds bestaande afnemers van Liander belanghebbende bij een beslissing van ACM. Het moet ook voor de ACM de doelstelling zijn te voorkomen dat er zo min mogelijk ondoelmatige kosten moeten worden gemaakt, die bovendien in belangrijke mate door de afnemers – gesocialiseerd – moeten worden gedragen.

Herbeoordeling en herziening van de motivering van het ontwerpbesluit

13. Liander verzoekt de ACM met het oog op de belangen van Liander en haar afnemers in de voorliggende dossier/aanvragen mede met het oog op de beoordeling van

vergelijkbare omstandigheden bij andere aan ACM voor gelegde verzoeken - en nog voor te leggen verzoeken - tot ontheffing van de aanwijzing van een netbeheerder tot heroverweging en herziening van het voorgenomen besluit, althans op zijn minst tot aanpassing c.q. nadere motivering van de voorliggende voorgenomen besluiten.

14. Liander verzoekt dat ten aanzien van de volgende overwegingEN:

In randnummer 27 van de beide besluiten geeft ACM aan:

"Verder moet er meer dan één afnemer op het net aangesloten zijn. Op het stelsel van verbindingen zijn twaalf verschillende afnemers aangesloten. Anders dan aanvrager stelt, zijn de dertien eenkamerappartementen op het adres Nijmeegsebaan 29 geen apart te onderscheiden afnemers. De appartementen hebben geen directe aansluiting op het net van aanvrager, en zijn dus geen afnemer. Aanvrager moet worden aangemerkt als de afnemer, omdat aanvrager een aansluiting op het net heeft². Dat afnemer elektriciteit door levert aan de appartementen, verandert dit niet. ACM concludeert dat er sprake is van een elektriciteitsnet in de zin van artikel 1, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet."

In randnummer 30 van de beide besluiten geeft ACM aan:

'Uit de feiten en omstandigheden zoals die zijn beschreven in hoofdstuk 4 van dit besluit blijkt dat er vier niet-huishoudelijke afnemers en acht huishoudelijke afnemers op het elektriciteitsnet zijn aangesloten. De dertien eenkamerappartementen zijn niet als te onderscheiden afnemers aan te merken, omdat zij geen aparte aansluiting hebben en elektriciteit geleverd krijgen via Stichting ZZG Zorggroep. Twee huishoudelijke afnemers die op het elektriciteitsnet zijn aangesloten staan volgens aanvrager in dienstbetrekking tot aanvrager. De overige zes huishoudelijke afnemers staan volgens aanvrager niet in dienstbetrekking of een vergelijkbare betrekking tot aanvrager. De wet stelt dat er geen huishoudelijke afnemers op een GDS aangesloten mogen zijn, tenzij er sprake is van incidenteel gebruik door een klein aantal huishoudelijke afnemers dat in dienstverband – of een vergelijkbare betrekking - staat tot aanvrager. Deze uitzonderingsbepaling is hier niet van toepassing. Zes van de acht huishoudelijke afnemers staan namelijk niet in dienstverband tot aanvrager. Voor de overige twee huishoudelijke afnemers heeft aanvrager wel betoogd, maar niet onderbouwd, dat de woning dienst doet als dienstwoning. Aanvrager heeft bijvoorbeeld geen arbeidsovereenkomst overlegd. Ook staan de huishoudelijke afnemers niet in een vergelijkbare betrekking tot aanvrager. Hiervan kan bijvoorbeeld sprake zijn als een gepensioneerde werknemer een vroegere dienstwoning bewoond. Uit de door aanvrager overlegde stukken blijkt niet dat er van een dergelijke situatie sprake is. Nu er huishoudelijke afnemers op het net zijn aangesloten die niet in dienstbetrekking staat tot aanvrager, concludeert ACM dat de aanvraag niet voldoet aan dit wettelijk vereiste van een GDS."

² Zie CBB 17 juni 2015, ECLI:NL:CBB:2015:214

(Zelfstandige) huishoudelijke afnemer

15. Op zichzelf deelt Liander het oordeel van ACM dat natuurlijke personen/consumenten, die over een aansluiting op een net beschikken, moeten worden aangemerkt als afnemers die gelijk moeten worden gesteld aan huishoudelijke afnemers. Dat betekent dat wanneer zich een dergelijke omstandigheid voordoet de E-wet en de Gaswet vanwege de definitie van het Gesloten Distributie Stelsel weinig ruimte laten een net toch als GDS te benoemen. Uit de beschikkingen praktijk van de ACM blijkt evenwel dat hier wel ruimte voor een andere beoordeling bestaat. Liander wijst in dit verband op de beslissingen op de ontheffingsverzoeken van Radboud Universiteit en de op dit GDS aangesloten geringe hoeveelheid woningen, alsmede ten aanzien van de woningen gelegen op het terrein van de Universiteit Twente.

Op het terrein Dekkerswald oordeelt ACM aan de andere zijde van het spectrum dat er sprake is van een dertiental eenpersoonsappartementen die naar het oordeel wel moeten worden aangemerkt als bouwwerken bedoeld voor de bewoning door zelfstandige huishoudens. Doch vanwege de uitspraak van CBb d.d. 17 juni 2015 is er geen sprake van directe eigen aansluitingen op het net. Dat neemt een noodzaak tot diepere beoordeling door ACM weg. Liander bestrijdt echter dat de overweging die ACM hanteert - met een verwijzing naar een uitspraak van het CBb d.d. 17 juni 2015³ - correct is. ACM gaat er kennelijk van uit dat bewoners van dit appartementencomplex op gelijke wijze moeten worden beoordeeld als bewoners van een bouwwerk bestemd voor de verhuur van studentenhuysvesting, zoals aan de orde was in de genoemde uitspraak.

16. Liander is het eens met de beoordeling van ACM dat studenten als bewoner van een appartement aan te merken zijn als een zelfstandige huishoudelijke afnemer.
- In het bijzonder indien het door de individuele student gehuurde appartement geschikt is voor zelfstandige bewoning, derhalve zonder essentiële voorzieningen in deze woonruimte te moeten delen met andere bewoners van het bouwwerk. Daarbij dient te worden gedacht aan de natte ruimte (toilet en douche) en een kookvoorziening.

In beginsel verschilt een student niet van een andere natuurlijke persoon die een appartement - met volledige voorzieningen voor individuele bewoning - bewoont, ongeacht leeftijd, dagbesteding of ander te maken onderscheid. Naar het oordeel van Liander is het maken van een onderscheid tussen studenten en niet-studenten voor de beoordeling of er sprake is van een afnemer geen onderscheid te maken dat gebaseerd kan worden op de E-wet of Gaswet, noch een andere wet.

17. Uit het de Liander ter beschikking staande documenten in dit dossier heeft Liander niet kunnen opmaken of de dertien appartementen op het terrein Dekkerswald werkelijk moeten worden aangemerkt als bouwwerken die geschikt zijn voor bewoning door

zelfstandige huishoudens. Gelet op het karakter van het terrein en de 'zorg'-historie op het terrein is niet uit te sluiten zonder nadere vaststelling dat hier sprake is van bewoning van zogenaamde zorgwoningen. Heeft ZZG in voldoende mate aangegeven en/of heeft ACM de beschikking over voldoende gegevens om vast kunnen stellen dat hier geen sprake is van bewoning door natuurlijke personen, die gedurende korte of langere tijd verblijven of wonen in een verpleeghuis, revalidatieoord of een vorm van begeleid wonen – zoals zorgwoningen die niet alleen voor ouderen, dementerenden worden geëxploiteerd, maar ook voor mensen op jongere leeftijd die beperkingen ondervinden? Kan er wel ten aanzien van deze appartementen (en wellicht ook andere op het terrein Dekkerswald bewoonde bouwwerken) worden vastgesteld zonder nadere motivering dat de bewoners moeten worden aangemerkt als natuurlijke personen, die - in het kader van de E-wet of Gaswet - als *zelfstandige huishoudelijke afnemers/gebruikers* een huishouden voeren.

Wanneer ACM op dit onderdeel van de beoordeling van de feiten tot een ander oordeel komt, is er alle reden de netten van ZZG direct aan te merken als GDS. De afwijzing van de ontheffingsverzoeken moet dan worden herzien.

18. Naar het oordeel van Liander is het ook wenselijk – ter voorkoming van ondoelmatige maatschappelijke kosten voor alle betrokken partijen – in overleg met ZZG na te gaan of het inwilligen van het verzoek niet kan worden bereikt, althans de vaststelling kan worden gedaan dat er sprake is van een GDS, nadat ZZG er voor heeft gezorgd dat een beperkt aantal aansluitingen voor huishoudelijke afnemers van haar netten wordt afgekoppeld. En dat deze worden voorzien van eigen aansluitingen rechtstreeks op de netten van Liander, die zich reeds aan de randen van het terrein Dekkerswald bevinden.

Beoordeling van de b-grond

19. Liander verzoekt nadere beoordeling c.q. heroverweging ten aanzien van de volgende overweging ten overvloede:

In randnummer 35 van het besluit voor het gasnet geeft ACM aan:

“Ten aanzien van het primair verbruik door aanvrager, merkt ACM het volgende op. Aanvrager neemt meer dan 40% van het getransporteerde gas af. Dit is echter niet voldoende om te kunnen concluderen dat aanvrager primair voor eigen gebruik transporteert. In beginsel dient aanvrager hiervoor ten minste 50% van de getransporteerde gas te gebruiken. Een lager percentage kan slechts voldoende zijn als aanvrager het grootste deel van het gas voor zichzelf transporteert. Aanvrager transporteert meer dan 35% van het gas voor het Centrum voor Chronische Ziekten Dekkerswald. De percentages van het getransporteerde gas voor eigen gebruik en het getransporteerde gas voor het Centrum voor Chronische Ziekten Dekkerswald liggen zo dicht bij elkaar, dat er geen sprake kan is primair transport voor eigen gebruik van aanvrager. ACM concludeert dat aanvrager

---

³ CBb 17 juni 2015, ECLI:NL:2015:214

hiermee niet gemotiveerd heeft aangetoond dat er sprake is van een situatie als omschreven in artikel 2a, eerste lid, onderdeel b, van de Gaswet."

In randnummer 35 van het besluit voor het elektriciteitsnet geeft ACM aan:
Ten aanzien van het primair verbruik door aanvrager, merkt ACM het volgende op. Aanvrager neemt meer dan 30% van de getransporteerde elektriciteit af. Dit is echter niet voldoende om te kunnen concluderen dat aanvrager primair voor eigen gebruik transporteert. In beginsel dient aanvrager hiervoor ten minste 50% van de getransporteerde elektriciteit te gebruiken. Een lager percentage is alleen voldoende als de aanvrager het grootste deel van de elektriciteit voor zichzelf transporteert. Dat is niet het geval. Aanvrager transporteert meer dan 50% van de elektriciteit voor het Centrum voor Chronische Ziekten Dekkerswald. ACM concludeert dat aanvrager hiermee niet gemotiveerd heeft aangetoond dat er sprake is van een situatie als omschreven in artikel 15, eerste lid, onderdeel b, van de E-wet.

20. Liander meent dat uit de voornoemde overweging onvoldoende blijkt dat ZZG en ACM alle omstandigheden en mogelijkheden hebben onderzocht om – in het belang van het vermijden van ondoelmatige kosten ten gevolge van de aanwijzing van een netbeheerder en de overdracht van de eigendom en verantwoordelijkheden aan een netbeheerder; het resultaat van een afwijzing van de verzoeken - de afwijzing van de b-grond voor de ontheffing te voorkomen. Zo blijkt niet uit de aan Liander bekende documenten die zijn ingediend ten behoeve van de verzoeken, noch uit andere documenten, dat ZZG en ACM hebben onderzocht of het is afgewogen het Centrum voor Chronische Ziekten Dekkerswald van een eigen rechtstreekse aansluiting op het net van Liander te voorzien. Dat zou naar het oordeel van Liander leiden tot een andere beoordeling van de aanvraag op grond van de b-grond. Immers uit alle beschikbare gegevens kan worden opgemaakt dat er sprake is van een historisch gegroeide situatie waarin de netten van de ZZG Groep primair dienen voor het transport van de energie voor activiteiten op het terrein Dekkerswald, waarbij ZZG Groep een faciliterende rol speelt en in belangrijke mate als verhurende partij voor de bouwwerken op het terrein optreedt.
21. Het komt Liander voor dat de verzoeken niet zijn geïnitieerd ten gevolge van een vraag van partijen die op het terrein Dekkerswald hun activiteiten (als huurders) uitoefenen. Het lijkt geheel voor te komen uit de problematiek die de Belastingdienst oproept vanwege de vraag welke partijen voor welke hoeveelheden verbruikte energie heffingsplichting c.q. afdrachtplichtig zijn voor de Energiebelasting. Het is Liander bekend dat de Belastingdienst stelt dat er slechts mogelijkheden zijn voor een 'ruling' ter voorkoming van dubbele heffing wanneer er sprake zou zijn van een GDS met een ontheffing. In andere omstandigheden wordt niet alleen de leverancier van de afnemer op het overdrachtpunt met het openbaar net verplicht tot heffing en afdracht van de Energiebelasting, doch eveneens de exploitant van het net, aangezien deze door de Belastingdienst op zich zelf ook als leverancier wordt aangemerkt.

Mocht dit beeld de correcte achterliggende redenen zijn voor de verzoeken, dan veroorzaakt de Nederlandse Staat middels de interpretatie van de Belastingdienst

ongewenst aanzienlijke maatschappelijke kosten, die zonder nadere toelichting onbegrijpelijk zijn en niet in lijn met de bedoeling van Europese en Nederlandse regelgeving.

22. Liander roept ZZG Groep en ACM op alle mogelijkheden te bestuderen ter voorkoming van de noodzakelijke aanwijzing van een netbeheerder en de overdracht van de netten als een gevolg daarvan.
23. Naar het oordeel van Liander blijkt uit de behandeling van het verzoek nog onvoldoende dat ACM met ZZG Groep heeft beoordeeld of er mogelijkheden zijn waardoor ZZG Groep wel voldoet aan de voorwaarde dat de netten primair dienen voor het transport van energie ten behoeve van ZZG Groep zelf.
24. Liander meent dat de beoordeling die ACM toepast ter invulling van het criterium of *het GDS elektriciteit of gas primair transporteert voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante bedrijven* onjuist wordt toegepast. Kennelijk neemt ACM als uitgangspunt dat aan deze voorwaarde ook niet wordt voldaan wanneer zich op een afgebakend terrein andere natuurlijke of rechtspersonen hebben gevestigd ten behoeve van zakelijke activiteiten – in casu hoofdzakelijk in het kader van (gezondheids-)zorg en welzijn –, dan de eigenaar van het terrein en de netten. ACM verliest daarmee uit het oog dat deze zakelijke (energie verbruikende) partijen zich niet per definitie ook op een gelijke wijze willen zien behandeld als een afnemer in de zin van de E-wet en Gaswet; als partijen die beschikken – of willen beschikken – over een eigen aansluiting op een net, met het doel vrije toegang en vrije leverancierskeuze.

Die redenering heeft tot gevolg dat alle afgesloten terreinen of anderszins afgebakende gebieden waarbinnen niet aan elkaar gelieerde zakelijke partijen hun eigen activiteiten – met noodzakelijk energieverbruik – bevinden, aanleiding geven tot de beoordeling dat er sprake is van *ten eerste* een particulier net, dat *ten tweede* op voorhand niet voor de b-grond in aanmerking komt, wanneer de eigenaar van het terrein en het net niet het merendeel of tenminste het grootste percentage van het energieverbruik voor haar rekening neemt.

Voorbeelden van dergelijke situaties zijn bedrijfsverzamelgebouwen met daarin vestigingen van diverse kleinere en grotere ondernemingen/dienstverleners, die ieder voor zich ruimte huren, ieder individueel beoordeeld een relatief gering percentage van de energieverbruiken, doch gezamenlijk veel meer verbruiken dan de verhurende exploitant van het gebouw of een terrein.

25. Uit het dossier blijkt het Liander dat ZZG Groep op het terrein Dekkerswald een grote hoeveelheid bouwwerken exploiteert die haar eigendom zijn. ZZG Groep verhuurt deze gebouwen aan andere rechtspersonen of natuurlijke personen, die aldaar voornamelijk activiteiten ontplooiën in de dienstenverlening op het gebied van zorg en gezondheidszorg. Kenmerkend voor alle activiteiten op het terrein Dekkerswald, mede gefaciliteerd door ZZG Groep, is dat deze gelieerd zijn aan publieke en/of semi-publieke gezondheidszorg instellingen en daarin in meer of mindere mate samen werken of tenminste lijken samen te werken. De vraag is daarom gerechtvaardigd of de

omstandigheden niet aanleiding geven vast te stellen dat ZZG Groep samen met de overige partijen op het terrein Dekkerswald moeten worden aangemerkt als "met elkaar verwante partijen", zoals het criterium van de b-grond ruimte geeft aan ACM.

Het zou naar het oordeel van Liander een onjuiste maatstaf zijn partijen die activiteiten uitoefenen in samenhangende gezondheidszorg uitsluitend als 'verwante partijen' te beschouwen, wanneer er sprake is van een groep in de zin van artikel 24b van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. De rechtsvormen waarin veel publieke gezondheidszorg wordt bedreven geeft daar niet de ruimte voor die andere zakelijke partijen hebben.

26. Onder deze omstandigheden is het naar het oordeel van Liander niet vanzelfsprekend dat deze partijen de wens hebben tot een aansluiting op een door een 'openbare netbeheerder' beheerd net. In het bijzonder is dat niet aan de orde nu deze partijen na de verlening van de b-grond aan de verzoeker, in casu ZZG Groep, ten gevolge van de aan ZZG Groep op te leggen voorwaarden in beginsel alsnog vrije toegang tot een door hen te kiezen leverancier kunnen krijgen. Na verlening van de ontheffing op basis van de b-grond dient ZZG Groep daarin immers op eerste verzoek te voorzien.
27. Onder de omstandigheid dat netten op een terrein zoals aan de orde is op het terrein Dekkerswald, aanvankelijk zijn aangelegd als installatie ten behoeve van de (samenhangende) activiteiten die in het verleden op het terrein zijn ontwikkeld en waarop zich bouwwerken bevinden, die door andere ontwikkelingen – ontmanteling van de aanvankelijke zorginstellingen en/of andere redenen voor heroriëntatie en hergebruik – een andere bestemming krijgen door middel van verhuur aan derden, dan is er naar het oordeel van Liander alle reden om vast te stellen dat het GDS aan te merken is zoals het bedoeld is geweest; *primair elektriciteit of gas te transporteren voor de eigenaar van dat systeem of de daarmee verwante 'bedrijven'*.
28. Een dergelijke beoordeling zou anders kunnen uitvallen wanneer ACM signalen zou ontvangen van partijen die zich op het betreffende afgebakende gebied hebben gevestigd en om moverende redenen menen belemmerd (dreigen) te worden in een vrije toegang tot een leverancier van hun keuze. In een dergelijke omstandigheid kan de (kandidaat) ontheffinghouder voor de keuze worden gesteld de betreffende gebruiker te voorzien in een eigen aansluiting op het net van de openbare netbeheerder of de keuze een netbeheerder voor het gehele net aan te wijzen. In die omstandigheid vervalt in belangrijke mate het gedwongen karakter van de gevolgen van de aanwijzing. Immers, de eigenaar/exploitant heeft een keuze.
29. Wanneer er geen sprake is van een gedwongen aanwijzing en een gedwongen overdracht worden noch de eigenaar van het particuliere net, noch de openbare netbeheerder gedwongen tot onwenselijke economisch ondoelmatige transacties. De afwijzing van de verzoeken leiden immers tot een gedwongen eigendomsoverdracht, die enerzijds door de verkoper als 'onteigening' en anderzijds door de koper als het opdringen van vreemde eigendom met in veel gevallen negatieve waarde zal worden ervaren. Daarbij kent de verkoper in het eigen belang meer waarde aan de netten toe

dan de koper, de netbeheerder, die in een algemeen belang moet handelen – vanuit de verplichting niet meer dan een redelijke vergoeding gerelateerd aan het criterium van artikel 13, zevende lid E-wet respectievelijk artikel 3b, derde lid Gaswet – kan en wil bieden. De netbeheerder, koper, zal daarna ten laste van haar gezamenlijke afnemers de noodzakelijk aanpassingen moeten plegen, die de verkoper – in het algemeen - niet zou hebben hoeven te verrichten.

Conclusie

30. Er zijn derhalve, samengevat, goede gronden en maatschappelijke belangen aan de orde, die ACM als toezichthouder zouden moeten kunnen bewegen tot een heroverweging van de argumenten en de beslissingen op de voorliggende verzoeken van ZZG Groep. Liander roept ACM op tot een nadere analyse – in samenspraak met ZZG Groep en de belanghebbende ondernemingen/instellingen en/of zelfstandige huishoudens, die gebruikmaken van energie op het terrein van ZZG Groep - op grond waarvan, onder de omstandigheden zoals deze zich voordoen in de dossiers van de ZZG Groep (en vergelijkbare zaken), alsnog een beoordeling plaatsvindt die leidt tot de verlening van de gewenste ontheffingen op de b-grond van artikel 15, eerste lid E-wet en artikel 2a, eerste lid Gaswet aan Landgoed ZZG Groep B.V.
31. Indien dat naar het oordeel van betrokkenen een bijdrage kan leveren aan het bereiken van een oplossing/ontheffing voor ZZG Groep is Liander iedere partij uiteraard van dienst bij het voorzien van één of meer partijen van een aansluiting op haar net tegen de gebruikelijke gereguleerde aansluitkosten.

Met vriendelijke groet,
Liander N.V.

Daan Schut
Directeur Assetmanagement